

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 lutego 2017 roku, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 25 stycznia 2017 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił J. W. (1) prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku ZUS przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy: 25 lata ogólnego stażu pracy oraz 7 lat, 1 miesiąc i 14 dni stażu w szczególnych warunkach. Nie uwzględniono wnioskodawcy jako pracy w szczególnych warunkach okresu:

- od dnia 22 kwietnia 1974 roku do dnia 3 stycznia 1976 roku z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...), gdyż stanowisko pracy "robotnik drapani" wykazane w świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 2 sierpnia 2002 roku - nie jest zgodne ze stanowiskiem pracy "robotnik transportu wewnętrznego" zawartym w Zarządzeniu Ministra Przemysłu z dnia 7 lipca 1987 roku, dział VII, poz. nr 4 pkt 50, na które powołał się zakład pracy,

- od dnia 26 stycznia 1979 roku do dnia 30 września 1980 roku oraz od dnia 1 sierpnia 1984 roku do dnia 31 maja 1995 roku z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...), gdyż stanowisko pracy "ostrzycz obić draparskich" wykazane w świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 17 czerwca 2002 roku nie jest zgodne ze stanowiskiem pracy "drapacz", zawartym w Zarządzeniu Ministra Przemysłu z dnia 7 lipca 1987 roku, dział VII, poz. nr 4 pkt 26, na które powołał się zakład pracy.

Organ rentowy wskazał, że nazwa stanowiska pracy w szczególnych warunkach, na jakim był zatrudniony pracownik wykazana w świadectwie musi odpowiadać nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego, nie może być niepełna ani podobna.

/decyzja z dnia 7 lutego 2017 roku k. 16 plik II akt ZUS/

J. W. (1) uznał decyzję organu rentowego za krzywdzącą i w dniu 23 lutego 2017 roku złożył od niej odwołanie. W uzasadnieniu wskazał, że w Zakładzie (...) przez cały czas tj. 20 lat pracował na stanowisku drapacz, które jest wymienione w Zarządzeniu Ministra Przemysłu z dnia 7 lipca 1987 roku, jako praca wykonywana w szczególnych warunkach. Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury.

/odwołanie z dnia 23 lutego 2017 roku k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 7 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wywodził jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 11 - 11v/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. W. (1) urodził się w dniu (...). Wniosek o emeryturę złożył w dniu 25 stycznia 2017 roku. Wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/wniosek z dnia 25 stycznia 2017 roku k. 1- 4 plik II akt ZUS/

J. W. (1) był zatrudniony w okresie od dnia 1 września 1971 roku do dnia 31 sierpnia 1972 roku w Zakładach (...) w Ł. w celu nauki zawodu - ślusarz mechanik.

/świadectwo pracy z dnia 5 maja 2000 roku k. 9/

Wnioskodawca w okresie od dnia 19 lutego 1973 roku do 28 grudnia 1973 roku pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pomocnika ślusarza.

/zaświadczenie z dnia 4 lutego 2003 roku k. 10/

Następnie wnioskodawca pracował w Zakładzie (...) w okresie od dnia 22 kwietnia 1974 roku do 3 stycznia 1976 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku robotnik draparni przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych.

/świadczenie pracy z dnia 29 lipca 2002 roku - wszyta koperta k. 24/

W okresie od dnia 1 grudnia 1976 roku do dnia 30 listopada 1978 roku wnioskodawca pracował w Zespole (...) w Ł. jako salowy.

/świadczenie pracy z dnia 3 stycznia 1978 roku k. 7 plik I akt ZUS/

Wnioskodawca ponownie podjął zatrudnienie w Zakładzie (...) w Ł. od dnia 26 stycznia 1979 roku i pracował do dnia 31 maja 2002 roku w pełnym wymiarze czasu pracy przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych, w tym w okresie:

- od dnia 26 stycznia 1979 roku do 30 września 1980 roku na stanowisku ostrzarz obić draparskich,
- od dnia 1 października 1980 roku do dnia 31 lipca 1984 roku na stanowisku drapacz,
- od dnia 1 sierpnia 1984 roku 31 maja 1995 roku na stanowisku ostrzarz obić draparskich na Wydziale Wykańczalni - D.,
- od dnia 1 czerwca 1995 roku do 31 marca 1998 roku na stanowisku robotnik transportu na Wydziale Wykańczalni - D.
- od dnia 1 kwietnia 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku na stanowisku drapacz;
- od dnia 1 stycznia 1999 roku do 31 maja 2002 roku na stanowisku drapacz.

/świadczenie pracy z dnia 17 czerwca 2002 roku - wszyta koperta - k. 24, świadectwo wykonywania pracy zliczanej do pierwszej kategorii zatrudnienia z dnia 2 sierpnia 2002 roku - wszyta koperta k. 24, świadectwo wykonywania pracy zliczanej do pierwszej kategorii zatrudnienia z dnia 17 czerwca 2002 roku - wszyta koperta k. 24, świadectwo wykonywania pracy zliczanej do pierwszej kategorii zatrudnienia z dnia 17 czerwca 2002 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 25 maja 1995 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 30 września 1999 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 1 kwietnia 1998 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 22 grudnia 1997 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 29 stycznia 1999 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 27 marca 1997 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 30 września 1996 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 28 lutego 1996 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 30 września 1999 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 17 września 1990 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 27 kwietnia 1990 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 30 września 1999 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 15 lutego 1990 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 23 października 1989 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 17 sierpnia 1989 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 2 maja 1989 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 18 marca 1991 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 27 kwietnia 1990 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 29 kwietnia 1994 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 28 września 1993 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 12 stycznia 1993 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 1 marca 1989 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 29 stycznia 1989 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 10 października 1988 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 8 lutego 1988 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 1 kwietnia 1985 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 6 listopada 1984 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 1 sierpnia 1984 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 25 kwietnia 1984 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 2 października 1980 roku - wszyta koperta k.

24, angaż z dnia 29 maja 1995 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 29 grudnia 1994 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 29 września 1994 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 1 kwietnia 1998 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 26 lutego 1998 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 21 listopada 1979 roku - wszyta koperta k. 24, angaż z dnia 2 lutego 1979 roku - wszyta koperta k. 24, umowa o pracę z dnia 26 stycznia 1979 roku - wszyta koperta k. 24, rozwiązanie umowy o pracę z dnia 15 kwietnia 2002 roku - wszyta koperta k. 24/

W dniu 2 sierpnia i 17 czerwca 2002 roku zakład pracy tj. Zakłady (...) w Ł., wystawił skarżącemu świadectwa pracy w warunkach szczególnych, z których wynika, że odwołujący wykonywał pracę przy produkcji i wykończeniu wyrobów włókienniczych na stanowisku robotnika draparni, ostrzarza obić draparskich, drapacza i robotnika transportu we wskazanych w świadectwach okresach.

/świadectwa k 12-14 akt ZUS/.

Wnioskodawca w Zakładzie (...) w Ł., zgodnie z zapisami wynikającymi z angaży, był zatrudniony na różnych stanowiska pracy, jednak faktycznie przez cały okres zatrudnienia tj. od dnia 22 kwietnia 1974 roku do 3 stycznia 1976 roku, a następnie od dnia 26 stycznia 1979 roku do dnia 31 maja 2002 roku pracował jako drapacz na draparkach oraz jako pracownik transportu wewnętrznego, gdzie przywoził tkaniny wózkiem akumulatorowym pod maszyny. Praca drapacza tkanin polegała na pracy przy maszynie wyposażonej w urządzenie drapiące. Z surowej tkaniny wykonywane był np. flanele. Zdarzało się również, że wnioskodawca 2- 3 razy do roku wykonywał czynności ostrzarza. Praca ta polegała na ściągnięciu potężnych wałków draparek i przewiezieniu na maszynę ostrzącą, tam zakładało się wałki, które były ostrzone specjalnymi tarczami. Dwa wałki ostrzyło się około 4 godzin. Czynności te były rzadko wykonywane, ponieważ wałki od maszyn zmieniało się raz na jakiś czas. Mogło zdarzyć się, że ostrzyło się przez parę tygodni, ale jeżeli przyszedł towar i trzeba było zrobić zamówienie, to zostawiało się ostrzenie i szło się na draparki czy do transportu wewnętrznego. Jak następowało ostrzenie to trzeba było odejść od maszyny, bo przy tej czynności unosiło się bardzo dużo kurzu. Wszystkie te czynności wnioskodawca wykonywał na hali, gdzie pracowały wszystkie maszyny.

/zeznania wnioskodawcy e - protokół z dnia 19 września 2017 roku 00:31:09 - 00:31:29 w zw. z wyjaśnieniami 00:01:52 - 00:18:35, zeznania świadka H. S. e - protokół z dnia 19 września 2017 roku 00:21:02 - 00:29:40/

Wnioskodawca otrzymywał mleko oraz posiłki regeneracyjne.

/zeznania wnioskodawcy e - protokół z dnia 19 września 2017 roku 00:31:09 - 00:31:29 w zw. z wyjaśnieniami 00:07:23 - 00:18:35/

Zmiany w angażach co do stanowiska pracy przez pracodawcę były czynione jedynie, aby podwyższyć wynagrodzenie, a nie w celu powierzenia stanowiska pracy wskazanego w angażu.

/zeznania wnioskodawcy e - protokół z dnia 19 września 2017 roku 00:31:09 - 00:31:29 w zw. z wyjaśnieniami 00:07:23 - 00:18:35/

Organ rentowy nie zaliczył J. W. (1) do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu od dnia 22 kwietnia 1974 roku do dnia 3 stycznia 1976 roku z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...), gdyż stanowisko pracy "robotnik drapani" wykazane w świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 2 sierpnia 2002 roku - nie jest zgodne ze stanowiskiem pracy "robotnik transportu wewnętrznego" zawartym w Zarządzeniu Ministra Przemysłu z dnia 7 lipca 1987 roku, dział VII, poz. nr 4 pkt 50, na które powołał się zakład pracy oraz okresu od dnia 26 stycznia 1979 roku do dnia 30 września 1980 roku oraz od dnia 1 sierpnia 1984 roku do dnia 31 maja 1995 roku z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...), gdyż stanowisko pracy "ostrzarz obić draparskich" wykazane w świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 17 czerwca 2002 roku - nie jest zgodne ze stanowiskiem pracy "drapacz" zawartym w Zarządzeniu Ministra Przemysłu z dnia 7 lipca 1987 roku, dział VII, poz. nr 4 pkt 26, na które powołał się zakład pracy.

/decyzja - k. 16 plik II akt ZUS/

J. W. (2) do dnia 1 stycznia 1999 roku udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 25 lata oraz 7 lat, 1 miesiąc i 14 dni stażu w szczególnych warunkach.

/okoliczność bezsporna, a nadto decyzja z dnia 7 lutego 2017 roku- k. 16 plik II akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentacji osobowej ze spornego okresu pracy wnioskodawcy, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań świadka H. S., pracującego w tym samym zakładzie z wnioskodawcą w spornych okresach. Przy czym świadek przez część swojego okresu zatrudnienia pracował na wydziale wykańczalni razem z wnioskodawcą, a część na wydziale składalni, pomimo to jednak często odwiedzał wnioskodawcę na wykańczalni. Zatem posiadał wiedzę odnośnie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy, wymiaru czasu pracy, rodzaju wykonywanych przez niego czynności. Sąd oparł się również na zeznaniach wnioskodawcy. Zgromadzone dokumenty, zeznania wnioskodawcy oraz zeznania świadka nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności i są ze sobą spójne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. z dnia 20 maja 2016 r., Dz.U. z 2016 r. poz. 887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz,
- 2) okres składowy i nieskładowy, o którym mowa w art. 27 - wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Z kolei art. 184 ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, iż emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do art. 32 ust. 1 powołanej ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. ustęp 2 tego przepisu stanowi natomiast, że dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Ustęp 4 cytowanego przepisu stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ustępie 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ustępie 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przywołane przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz.43 z zm.).

W myśl § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac

w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ustęp 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W § 3 ustawodawca przyjął, że za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany „wymaganym okresem zatrudnienia” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Z kolei § 4 tego rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe co do: wieku – wnioskodawca ukończył 60 lat w dniu (...), braku członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym oraz wymaganych na dzień 1 stycznia 1999 roku okresów składkowych i nieskładkowych – legitymuje się ogólnym stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 25 lat.

Przedmiotem sporu było udowodnienie przez wnioskodawcę wymaganego okresu co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję uznał, iż J. W. (1) nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a jedynie 7 lat 1 miesiąc i 14 dni. Tym samym organ rentowy zakwestionował okresy pracy wnioskodawcy w Zakładach (...) w Ł. od dnia 22 kwietnia 1974 roku do dnia 3 stycznia 1976 roku, od dnia 26 stycznia 1979 roku do dnia 30 września 1980 roku oraz od dnia 1 sierpnia 1984 roku do dnia 31 maja 1995 roku, jako pracy w szczególnych warunkach, z uwagi na to, że nazwa stanowiska pracy w szczególnych warunkach, na jakim był zatrudniony pracownik wykazana w świadectwie musi odpowiadać nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego, nie może być niepełna ani podobna.

Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl § 2 ust. 2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85, Lex 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, Lex 14625; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, Lex 48778).

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyłączane jest, stosownie do treści art. 473 §1 k.p.c., zastosowanie przepisów ograniczających dopuszczalność dowodów ze świadków i przesłuchania stron (art. 246 i 247 k.p.c.). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalne jest wykazywanie wszelkimi dowodami okoliczności, od których zależą uprawnienia do świadczeń, z ubezpieczenia społecznego, także gdy z dokumentów wynika co innego. W tej kategorii spraw podkreśla się, że same zeznania świadków czy ubezpieczonego, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, sygn. II UKN 598/00, Lex nr 79840, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 roku sygn. I PK 194/08, Lex nr 653420).

Należy również wskazać, że świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą § 2 ww. rozporządzenia stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 roku sygn. III AUa 3113/08, Lex nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 roku sygn. III AUa 466/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach rok 2007, Nr 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008 roku sygn. III AUa 795/08, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2008, Nr 4, str. 60).

Sąd nie jest zatem w żaden sposób związany oceną charakteru zatrudnienia pracownika dokonaną przez pracodawcę w wystawionym pracownikowi świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ma ono służyć jedynie celom dowodowym. Dokument ten podlega co do swojej wiarygodności i mocy dowodowej takiej samej ocenie, jak każdy inny dowód (art. 233 § 1 k.p.c.) – vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2009 r., sygn. I UK 316/08, LEX nr 707858, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011r., sygn. akt III UK 213/10, LEX nr 950436). Oczywiście brak odpowiedniego świadectwa pracy jest uchybieniem formalnym, jednak Sąd bada rzeczywisty stan sprawy.

Podkreślić także należy, iż istotnym jest, jakie prace faktycznie w toku swojego zatrudnienia wykonywał skarżący oraz czy prace te są wymienione w cytowanym wyżej rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 roku, gdyż właśnie to rozporządzenie jest aktem prawnym, w oparciu o który należy orzekać, czy dana praca była pracą w warunkach szczególnych. Sama natomiast nazwa stanowiska nie może dyskwalifikować faktycznie wykonywanych prac w spornym okresie zatrudnienia.

Jeżeli natomiast stanowiska wskazane w wystawionym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach odbiega od nazwy stanowiska wymienionego w wykazie aktu resortowego albo nie jest pełne, to pracownik w przypadku takiego braku może okoliczność tę udowadniać przed Sądem, wykorzystując do tego przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego środki dowodowe. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z dokumentów w postaci akt osobowych odwołującego, akt organu rentowego, a także z zeznań świadka oraz z zeznań wnioskodawcy.

Z zeznań świadka H. S., który był kierownikiem wnioskodawcy w czasie pracy na wydziale wykończalni Zakładu (...), a później kiedy pracował na składalni przychodził z wizytami, wynika, iż wnioskodawca przez cały sporny okres pracował jako drapacz oraz robotnik transportu wewnętrznego, zaś rzadko jako ostrzarz. Z przeprowadzonych dowodów wynika, że była to praca wykonywana w warunkach szczególnych szkodliwych dla zdrowia, gdyż odbywała się ona na hali, gdzie pracowały maszyny oraz było duże zapylenie. Z zeznań wnioskodawcy wynika, że praca drapacza tkanin polegała na pracy przy maszynie wyposażonej w urządzenie drapiące. Zdarzało się również, że wnioskodawca 2- 3 razy do roku wykonywał czynności ostrzarza. Praca ta polegała na ściągnięciu potężnych wałków draparek i przewiezieniu na maszynę ostrzącą tam zakładało się wałki, które były ostrzone specjalnymi tarczami. Dwa wałki ostrzyło się około 4 godzin. Czynności te były rzadko wykonywane, ponieważ wałki od maszyn zmieniano się raz na jakiś czas. Mogło zdarzyć się, że ostrzyło się przez parę tygodni, ale jeżeli przyszedł towar i trzeba było zrobić zamówienie to zostawiało się ostrzenie i szło się na draparki czy do transportu wewnętrznego. Jak następowało ostrzenie to trzeba było odejść od maszyny, bo przy tej czynności unosiło się bardzo dużo kurzu. Z zeznań wnioskodawcy wynika dodatkowo, że niezależnie od wpisanego w angażach stanowiska pracy przez cały okres zatrudnienia pracował jako drapacz i robotnik transportu wewnętrznego na hali, na której pracowały wszystkie maszyny. W spornym okresie

wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. Znamionym jest również, że jak wynika to z zeznań wnioskodawcy skarżący otrzymywał mleko oraz posiłki regeneracyjne.

Powyższe zostało również pośrednio potwierdzone przez pracodawcę, który wystawił odwołującemu stosowne świadectwa pracy w warunkach szczególnych i sporne okresy zaliczył do pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu bez wątpienia wnioskodawca udowodnił, że w spornym okresie od dnia 22 kwietnia 1974 roku do dnia 3 stycznia 1976 roku, od dnia 26 stycznia 1979 roku do dnia 30 września 1980 roku oraz od dnia 1 sierpnia 1984 roku do dnia 31 maja 1995 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach tj. prace wymienione w wykazie A dział VII poz 4, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zm.), czyli „prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”.

Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu chemicznego i lekkiego (Dziennik Urzędowy Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 4 z 1987 roku). Stanowisko robotnika transportu wewnętrznego oraz drapacza zostały wymienione w wykazie A, Dziale VII, poz. 4, pkt 26, oraz pkt 50 jako prace wykonywane w szczególnych warunkach. Nadto należy zauważyć, że również prace ostrzarza zostały w tym Załączniku wskazane w wykazie A Dziale VII poz. 2 pkt 1.

Udowodniony przez ubezpieczonego staż pracy w szczególnych warunkach wynosi zatem **20 lat, 3 miesiące i 29 dni** (do 7 lat, 1 miesiąc i 14 dni należy dodać 13 lata, 2 miesiące i 15 dni).

Reasumując, z zebranego materiału dowodowego wynika jasno, iż wnioskodawca legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych uprawniającym do wcześniejszej ze względu na wiek emerytury.

Na podstawie art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jej nabycia.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2017 roku, to jest od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku o emeryturę.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi

E.W.